

Stanowisko
Prezydium
Krajowej Rady Radców Prawnych
z dnia 1 października 2018 r.

Prezydium KRRP z niepokojem przyjmuje doniesienia prasowe wskazujące, jakoby w Ministerstwie Sprawiedliwości toczyły się prace nad przygotowaniem projektu zmian legislacyjnych umożliwiających prokuratorowi zwolnienie z tajemnicy zawodowej profesjonalnych pełnomocników prawnych bez konieczności uzyskania zgody sądu.

Nie powinno budzić żadnych wątpliwości, że w demokratycznym państwie prawnym tajemnica zawodowa radcy prawnego i adwokata jest fundamentem gwarantującym prawidłowe funkcjonowanie państwa prawa.

Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w artykule 8 w szczególności sposób chroni tajemnicę korespondencji pomiędzy klientem a reprezentującym go profesjonalnym pełnomocnikiem. Wynika to z faktu, że profesjonalni pełnomocnicy pełnią w demokratycznym społeczeństwie szczególną rolę, polegającą na ochronie interesów ich klientów. Należyte wypełnianie tej misji nie jest możliwe bez zapewnienia możliwości komunikacji z zachowaniem tajemnicy.

Prawo to, a więc także stanowiąca jego emanację, tajemnica radcy prawnego i adwokata, znajdują zakotwiczenie w płaszczyźnie konstytucyjnej w przepisach statuujących prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji RP), wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się (art. 49 Konstytucji RP) oraz wyznaczających granice pozyskiwania, gromadzenia i udostępnienia informacji o obywatelach przez władze publiczne (art. 51 ust. 2 Konstytucji RP).

Dlatego zachowanie tajemnicy zawodowej stanowi jedną z podstawowych wartości naszego zawodu. Już sam fakt istnienia ryzyka, że na mocy decyzji prokuratora pełnomocnik zostanie zwolniony z zachowania tajemnicy zawodowej i zmuszony będzie ujawnić wszelkie okoliczności, o których dowiedział się o sprawie od swojego klienta, może pozbawić profesjonalnych pełnomocników zaufania niezbędnego do wykonywania ich pracy. Jednocześnie działanie takie pozbawi obywateli, będących stronami postępowań sądowych, prawa to rzetelnego procesu przewidzianego w artykule 6 Konwencji, w tym prawa osób podejrzanych i oskarżonych do nie wskazywania dowodów swojej winy.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych, mając na uwadze obowiązujące standardy europejskiego prawa ochrony praw człowieka, apeluje o zaprzestanie prac nad przedmiotową nowelizacją przepisów postępowania karnego. Prezydium KRRP stoi na stanowisku, iż zwolnienie z zachowania tajemnicy zawodowej profesjonalnego pełnomocnika może odbywać się w sytuacjach szczególnych i wyłącznie na mocy postanowienia niezależnego i niezawisłego sądu powszechnego, z zachowaniem standardów gwarantujących należyłą ochronę praw człowieka i obywatela.

(-) Elwira Szurmińska-Kamińska
Sekretarz KRRP

(-) Maciej Bobrowicz
Prezes KRRP